

# تغییر در آموزش عالی

دکتر معصومه محرم

(عضو هیأت علمی و استادیار دانشگاه شیراز)

الهام راضی

(دانشجوی دکترای دانشگاه شیراز)

|                      |                                                               |
|----------------------|---------------------------------------------------------------|
| سرشناسه              | : محترم، معصومه، ۱۳۶۴-                                        |
| عنوان و نام پدید آور | : تغییر در آموزش عالی / معصومه محترم، الهام راضی.             |
| مشخصات نشر           | : تهران: دانشگاه هرمزگان، انتشارات، ۱۳۹۸.                     |
| مشخصات ظاهری         | : ۱۲۰ص: مصور، جدول، نمودار.                                   |
| شابک                 | : ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۹-۷۲-۴                                           |
| وضعیت فهرست نویسی    | : فیپا                                                        |
| یادداشت              | : کتابنامه.                                                   |
| موضوع                | : آموزش عالی.                                                 |
| موضوع                | : Education, Higher                                           |
| موضوع                | : آموزش عالی -- مدیریت.                                       |
| موضوع                | : Education, Higher -- Administration                         |
| موضوع                | : آموزش عالی -- اثر نوآوری.                                   |
| موضوع                | : Education, Higher -- Effect of technological innovations on |
| موضوع                | : دانشگاه ها و مدارس عالی.                                    |
| موضوع                | : Universities and colleges                                   |
| شناسه افزوده         | : راضی، الهام، ۱۳۷۰ -                                         |
| شناسه افزوده         | : دانشگاه هرمزگان.                                            |
| رده بندی کنگره       | : ۱۷۹ ت ۷۳ / م LB۲۳۲۴                                         |
| رده بندی دیویی       | : ۳۷۸                                                         |
| شماره کتابشناسی ملی  | : ۴۴۱۷                                                        |

|              |                          |
|--------------|--------------------------|
| نام کتاب:    | تغییر در آموزش عالی      |
| ناشر:        | دانشگاه هرمزگان          |
| مولف:        | معصومه محترم، الهام راضی |
| چاپ و صحافی: | مارال                    |
| نوبت چاپ:    | اول / ۱۳۹۸               |
| تیراژ:       | ۵۰۰ نسخه                 |
| قیمت:        | ۱۵۰۰۰۰ ریال              |

ISBN:978-600-7279-72-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۹-۷۲-۴

فروش اینترنتی در تارنمای دانشگاه هرمزگان (مرکز نشر)

WWW.hormozgan.ac.ir

تلفن: ۶۶۹۰۷۷۱۴ (۰۲۱)

## فهرست مطالب

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| فصل اول.....                        | ۱   |
| تغییر در آموزش عالی.....            | ۱   |
| فصل دوم.....                        | ۳۵  |
| سازماندهی تغییر در آموزش عالی.....  | ۳۵  |
| فصل سوم.....                        | ۶۹  |
| تشخیص نیاز به تغییر.....            | ۶۹  |
| فصل چهارم.....                      | ۷۹  |
| از مدیریت تا رهبری تغییر.....       | ۷۹  |
| فصل پنجم.....                       | ۱۰۱ |
| رهبری علمی ارگانیک در دانشگاه:..... | ۱۰۱ |
| رویکردها و نظریه‌ها.....            | ۱۰۱ |
| منابع.....                          | ۱۰۷ |

امروزه تغییر به دلیل وارد شدن فشار از محیط‌های درونی و بیرونی به سازمان‌ها به یکی از چالش‌های بسیار مهم برای سازمان‌ها و رهبران در همه سطوح تبدیل شده است. این امر سازمان‌ها از جمله دانشگاه‌ها را مجبور به تغییر خط‌مشی‌ها و فرایندهای مورد استفاده جهت نیل به اهداف توسعه‌ای و بهبود کیفیت خدمات نموده است. با این وصف دانشگاه‌ها به منظور موفقیت در برابر رقبا و بهبود تصویر بیرونی خود، چاره‌ای جز تغییر و رهبری آن به شیوه مقتضی ندارند. با این وجود، در شرایط کنونی که تغییرات مستمر ناخواسته دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی را متأثر می‌سازد، تأکید بیش از حد آنها به روش‌های تجویزی قبل مانند یادگیری مجازی، توسعه‌ی مهارت‌های شغلی، توسعه و تقویت روحیه‌ی رقابتی و پردی از این قبیل پاسخگو نمی‌باشد، بلکه شرط موفقیت رهبران و عاملان تغییر در چنین شرایطی فراهم‌سازی جریان تغییر و توسعه‌ی ادراک مثبت در افراد و دانشگاه، پیرامون ضرورت توجه به تغییر و هدایت و رهبری آن می‌باشد. در این حالت، فضایی در دانشگاه توسعه می‌یابد که به دلیل برخورداری از پویایی و انعطاف‌پذیری بالا در برابر شرایط غیرمنتظره و راهبردی به آمادگی سازمان جهت پاسخگویی مناسب به چالش‌ها یا فرصت جدید یاری می‌رساند.

لازم به ذکر است که هر چند پیرامون تغییر سازمانی الگوها و چارچوب‌های متعددی وجود دارد اما به دلیل ساختار متفاوت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی با سایر سازمان‌ها امکان استفاده از همه الگوهای موجود جهت اعمال تغییر در آن به صورت مطلق نامیز امکان‌پذیر نمی‌باشد. لذا لازم است تا چارچوبی بومی و خاص دانشگاه‌ها جهت اجرای تغییر در آنها شناسایی و معرفی شود. بر این اساس در این کتاب تلاش شده است ضمن معرفی چند الگوی سنتی تغییر، به بیان عدم موفقیت آنها در دانشگاه‌ها پرداخته شود و در نهایت مفاهیم و چارچوب‌هایی جهت تعریف تغییر در دانشگاه‌ها معرفی شود. امید است که ارائه چنین مطالبی به مدیران و برنامه‌ریزان تغییر در دانشگاهی در اجرای هر چه اثربخش‌تر برنامه‌های تغییر و توسعه‌ی دانشگاهی یاری رساند، ان شاء الله.

در پایان لازم می‌دانم از انتشارات دانشگاه هرمزگان به پاس همکاری آنها در فایند پاپ و انتشار این کتاب به طور ویژه سپاس و قدردانی داشته باشم.

دکتر معصومه محترم

استادیار دانشگاه شیراز

بهار ۱۳۹۸